

Tønsberg, 30/3-49.

Herr sokneprest Paulsen,

Modum:

100077

Har De ikke lagt merke til, at hver gang Sven Arntzen forsøker å forsvare det psykologisk dumme sakallte rettsoppgjør så henviser han til kengelige forordninger som senere er stadfestet ved lov av den og den datum etter kapitulasjonen.

Men det er jo nettopp disse forordninger og lover som ikke holder det rettsmoralske minstemalet, som det av sin rettsbevisstløshet våknende folk nå begynner å forlange at norsk rett skal holde.

Arntzen forsvarer seg med det som angripes.

Disse forordninger og lover, som Arntzen har vært med på å utforme og for hvis praktisering han må bære hovedskylden, er et slaaende eksempel på det jeg vil kalle flertallstyrani.

De er nemlig tiltrodsfor alle forsök på spissfindige juristiske bortforklaringer lover med tilbakevirkende kraft. At dette brudd på grunnloven har kunnet gjennemføres, skyldes kun at et megtig flertall (inklusiv dommere) så gjennem fingrene med det, fordi det samme flertall derigjennem ønsket å ramme et mindretall.

Desuten er de avfattet på en slik måte, at de gir et forferdende spillerum for domfeldelse etter stemningsskjønn. Dette skjønn vil da naturlig falle ut i overensstemmelse med det rådende megtige flertalls stemming og ønske i øieblikket, hvorved den anklagede ganske er prisgitt fientligsinnde vidners meningsytringer.

Dette forhold kommer meget klart frem i Arntzens svar på Deres artikkel i Aftenposten 28. ds., hvori han bl. a. siterer en lovparagraf om at en tjenestemann kan avsettes ved dom, hvis han bar seg sa "unasjonalt" at på andre måter, at han ikke er "verdig" til å halda fram i stillingi. Altså et skjønnsspørsmål avhengig av stemningen i øieblikket, for det er jo uten videre klart, at både dette med "unasjonalt" og "uverdig" nødvendigvis må bli et skjønnsspørsmål som helt og holdent er avhengig av den innen flertallet rådende stemming i øieblikket - en stemming som erfaringsmessig hurtig kan slå om i motsatt retning ettersom de avgjørende begivenheter måtte utvikkle seg og klarne begrepene.

Et flertall har aldri vært bevis for at noe i seg selv er riktig eller galt, klokt eller uklokt. Man kan heller si at al fremgang og utvikling har mættet kjempes frem av makeltpersoner og mindretall mot flertallet, både moralisk og materielt.

Arntzen og andre burde derfor være forsiktig med å påberope seg flertallet som bevis for riktigheten av sine egne handlinger, og det er et ganske verdiløst argument når han i sit svar til Dem sier at det vanskelig kan bestrides at det etter krigen var nødvendig å treffe forføyninger mot de offentlige tjenestemenn som ved sit forhold til okkupasjonsmakten eller dens "hjelpere" "(N.S.)" hadde vist seg uverdig til stillingen etc.

Efter dette anser altså Arntzen det for nasjonalt uverdig (og strafbart) at en prest ikke nedla sit embede, mens det for eksempel ikke var nasjonalt uverdig av fremstaende menn i samfunnet å hjelpe okkupanten med å sette istana flyplasser hvorfra han skulle bombe de enna kjempende landsmenn. (cfr: bl. a. Langeland side 52/63 vedr. Rornebu og Vernes flyplasser.)

Presten skal dømmes uverdig til å forkynne Guds ord fra prekestolen, men de som direkte hjalp fienden skal ikke dømmes uverdige og endog anses som verdige til å dømme og fordømme den samme prest.

- 2 - sokneprest Poulsen 30/3-49.

Den virkelige grunn til at presten dömmes er vel egentlig, att presteftertallet ønsker å benytte anledningen til å få ham dömt fordi han ikke fulgte i dette flertalls fotspor. Altså flertallstyrani.

Jeg kan ikke slutte dette mit brev uten å sitere hvad professor Hallesby ifølge Aftenposten uttalte på indremisjonsselskapets årsmøte i disse dager:

"Det er mange motløse mennesker idag. Verden har aldri vært så full av uro, angst, fortvilelse og håpløshet. Et kaos som ingen rår med: Vi her i vort lille hjørne er også trukket inn."

Derved har han karakterisert det foreløbige resultat av begivenhetene som så mange roser seg så av. Men bare det foreløbige. For øjeblikket befinner vi oss alle i svevet fra asken i ilden. Vi går uten tvil begivenheter og tilstande imøte tiltrods for Atlanterhavspakten (eller kanske like riktig på grunn av den) som vil bli så grusomme, at den tyske okkupasjon vil komme til å fortone seg som det rene paradis - begivenheter som vi tidligere medlemmer av N.S. forutsa og forutsa fordi vi var av den oppfatning at slik ville det gå.

Sandelig, det blir ikke stort tilbake av jøssingerne pastatte enerett på nasjonal holdning og moral.

Efter min mening er det såkalt rettsoppgjör ikke andet enn hevn. Hevnlysten er en mindreverdig menneskelig følelse, og representerer aldri en høyere moral. Den har sit utspring i hevnerens forblinnende hat og anses derfor av ham i øjeblikket som berettiget. Han har sugerert seg til å anse sin hevn som en berettiget straff. Cfr. biskop Berggravs "Folkedommen over N.S."

På samme måte som den enkelte kan også et samfunnslertall ligge under for sin hevnlyst og under utnyttelse av sit flertall gjennemføre sin hevn mot et mindretall under maske av berettiget straff.

Flertallsprinsippet er da missbrukt til flertallstyrani.

En kan bare si: Herre forlat dem, tide visste ikke hva de gjorde.

Arbødigst

G. H.